

Protokół z IX Posiedzenia Plenarnego Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk w kadencji 2020-2024 w dniu 10 kwietnia 2024r.

Dziewiąte posiedzenie Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk (KNWiBR PAN) w kadencji 2020-2023 odbyło się w formie stacjonarnej w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie w dniu 10 kwietnia 2024r.

W obradach udział wzięło 21 osób – (kopia listy obecności w załączeniu)– spośród ogółu członków (50, w tym 10 wybranych w wyborach uzupełniających). Ponadto część członków (10 osób) uczestniczyło w posiedzeniu w postaci biernej, ponieważ obrady były transmitowane w formie przekazu w aplikacji teams.

Program IX Zebrania Plenarnego Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN

1. Otwarcie obrad;
  2. Wykład plenarny: dr Maria Sady, Centrum Medycyny Translacyjnej, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie pt.:” Wpływ implantacji autologicznych komórek macierzystych na aktywność elektromiograficzną szyjki macicy u świni”.
  3. Podsumowanie prac Komitetu kadencji 2020-2024 i dyskusja nad wyznaczeniem aktywności Komitetu w przyszłości (dyskusja nad dokumentem podsumowującym prace Komitetu)
  4. Polish Journal of Veterinary Sciences, podsumowanie współpracy z Komitetem kadencji 2020-2024 – prof. Mirosław Łakomy, prof. Michał Załęcki
  5. Zasady ewaluacji jednostek naukowych: Uchwała KEN ws zmian wag ewaluacji dla weterynarii, ocena Szkół Doktorskich, stanowisko KEN na temat modyfikacji zasad ewaluacji, stanowisko KEN na temat punktacji czasopism – spotkanie z członkami Komisji Ewaluacji Nauki - prof. Wojciech Niżański
  6. Sprawy ogólne i wolne wnioski
- Posiedzeniu Komitetu przewodniczył prof. dr hab. Wojciech Niżański – Przewodniczący Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN.

W pierwszej kolejności Przewodniczący powitał wszystkich uczestników posiedzenia plenarnego, a następnie poinformował zebranych, że Prelegentem dzisiejszego wykładu jest Pani dr Maria Sady- Absolwentka Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie- adiunkt badawczo-dydaktycznego w Centrum Medycyny Translacyjnej SGGW. Następnie Przewodniczący komitetu zaprezentował pokrótce sylwetkę Pani Doktor podkreślając Jej wysokie wskaźniki bibliometryczne h-index: 7, sumaryczny IF: 58,94 oraz udział w wielu projektach i grantach badawczych realizowanych we współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi, czego efektem jest wiele publikacji w recenzowanych czasopismach umieszczonych na liście JCR. Prof. Niżański zwrócił uwagę na liczne staże naukowe Prelegentki w kraju i za granicą w tym m.in. w McGowan Institute for Regenerative Medicine, University of Pittsburgh (USA), Universität Leipzig (Germany), Instytut Rozrodu Zwierząt i Biologii Żywności PAN w Olszynie (Poland), podczas których opracowywała metody terapeutyczne z wykorzystaniem komórek macierzystych i czynników wzrostu oraz poznawała metodykę badań histopatologicznych. Wyniki badań prezentowała na konferencjach i kongresach o zasięgu międzynarodowym m.in. Conference of Physiology and Pathology of Reproduction, International Congress on Animal Reproduction, ESDAR Conference, World Buiatrics Congress, European Congress of Radiology, RSNA Conference. W pracy naukowej i klinicznej wykorzystuje szereg nowoczesnych metod diagnostyki obrazowej. Reasumując Przewodniczący KNWiBR prof. W. Niżański dodał, że Pani dr Maria Sady

posiada doświadczenie w opracowywaniu modeli do badań biomedycznych i badań o charakterze translacyjnym, a ponadto jest członkiem Zespołu ds. dobrostanu zwierząt ośrodka, który reprezentuje. Następnie Przewodniczący prof. Niżański zwrócił się z prośbą do Pani dr Marię Sady z SGGW w Warszawie o przedstawienie wykładu pt.: Wpływ implantacji autologicznych komórek macierzystych na aktywność elektromiograficzną szyjki macicy u świni.

Pani Doktor we wstępie przedstawiła możliwości wykorzystania terapii komórkowych z zastosowaniem komórek macierzystych w medycynie i weterynarii. Podkreśliła niski poziom wykorzystania tego typu terapii szczególnie w naukach weterynaryjnych. W dalszej części Prelegentka przedstawiła modele zwierzęce wykorzystywane w medycynie translacyjnej ze szczególnym uwzględnieniem modelu dużego zwierzęcia jakim jest świnia. Pani Doktor w ramach przedstawionego wykładu zaprezentowała wyniki badań własnych będących przedmiotem Jej pracy doktorskiej, którą Prelegentka obroniła w 2023r. Na podkreślenie zasługuje prezentacja licznej i niezwykle bogatej dokumentacji fotograficznej z przeprowadzonych badań. W dalszej części Pani dr Sady zaprezentowała zalety metody obrazowania przyżyciowego jako jednej z najbardziej przydatnych, podkreślając także ważność wykorzystywania układu telemetrycznego w diagnostyce i kompleksowej analizie uzyskiwanych w badaniach rezultatów, co jest szczególnie przydatne w przypadku zwierząt utrzymywanych w grupach, jakimi są świni. W badaniach przeprowadzonych z wykorzystaniem analizy poziomów ekspresji wybranych parametrów prozapalnych. Przeprowadzono także analizę obrazową szyjki macicy u badanych świń, a także określono fazy cyklu jajnikowego oraz synchronizacji cyklu rujowego, które okazały się spójne w odniesieniu do wszystkich badanych grup zwierząt. Reasumując prelegentka sformułowała 6 wniosków, w których podkreśliła, że zastosowane działania pomimo nie uzyskania oczekiwanego efektu polegającego na różnicowaniu komórek macierzystych podanych do macicy przyniosły jednak odpowiedź, pozwalającą na kontynuację badań. W kolejnym etapie planuje się aplikację w/w komórek na uszkodzoną błonę szyjki macicy, co być może pozwoli na uruchomienie procesów naprawczych i różnicowanie podanych komórek.

Na zakończenie Pani Doktor przedstawiła dalsze plany w zakresie badań aplikacyjnych związanych z innym gatunkiem zwierząt np. kłaczy oraz w zakresie wydłużenia czasu obserwacji zastosowanego działania eksperymentalnego.

Przewodniczący pogratulował badań Prelegentce i zainicjował dyskusję nad przedstawionym wykładem.

W pierwszej kolejności głos zabrał Prof. M. Ugorski, który pogratulował wykładu oraz zwrócił się z pytaniem jaka była sformułowana hipoteza badawcza, oraz jakie były oczekiwania w odniesieniu do wyników, zważywszy że komórki macierzyste należą do słabo dzielących i różnicujących się?

W odpowiedzi na zadane pytanie Pani Prelegent wyjaśniła, że hipoteza została opracowana na podstawie wcześniejszych badań. Hipotezą było określenie jakiegoś zróżnicowania komórek macierzystych przy wykorzystaniu implantacji elektrod. Szczególne zainteresowanie dotyczyło możliwości oddziaływania zaimplementowanych komórek na inne sąsiadujące z nimi komórkami obecnymi w szyjce macicy u świń. Pani Doktor dodała, że w trakcie realizacji doświadczenia zostały wprowadzone leki modulujące aktywność komórek macierzystych oraz dodatkowe badania bez implantacji komórek. Uzyskany wynik jest negatywny, co nie oznacza, że jest to złe. W przyszłości planowane są badania z uszkodzoną szyjką macicy, do której będą wszczepiane komórki macierzyste, co być może pozwoli na ich różnicowanie lub mobilizację komórek sąsiadujących.

Prof. R. Zabielski dodał, że bardzo ciekawy był brak wyeliminowania przez organizm zaimplementowanych komórek macierzystych, tylko pozostawienie ich w tzw. funkcji *stand by*.

Prof. M. Ugorski uzupełnił swoją wypowiedź, że badania i uzyskany wynik są jak najbardziej interesujące i nie jest zdziwiony rezultatem, że podane komórki macierzyste przy braku uszkodzenia macicy pozostały w funkcji nieaktywnej.

Następnie głos zabrał prof. T. Frymus, który również podkreślając wysoką wartość prezentacji zwrócił się z zapytaniem w jaki sposób odnieść się do wniosków braku wystąpienia pobudzenia komórek macierzystych w macicy?

Pani Prelegent w odpowiedzi uzupełniła, że prawdopodobnie jest to efektem braku uszkodzeń w macicy, a więc braku konieczności różnicowania się komórek macierzystych celem uruchomienia procesów naprawczych.

Następnie prof. M. Świtoński zwrócił się z pytaniem, na jakim etapie były wprowadzane komórki macierzyste do macicy i czy były poddawane wstępnemu różnicowaniu? W opinii Pana Profesora zainicjowane przez Panią Doktor badania są dość odważne, ponieważ jedną z naczelnych zasad medycyny jest implementacja częściowo już zróżnicowanych komórek macierzystych. Wynika to ze złożonego procesu uaktywniania ekspresji genów.

Pani Prelegent odpowiedziała, że takie różnicowanie nie było prowadzone. Dodała, że rzeczywiście było to bardzo odważne ale taki był cel by nie ingerować we wzrost oraz czas hodowli tych komórek. Ponieważ były to pierwsze tego typu doświadczenia celem nadrzędnym była ocena przebiegu samego procesu.

Na zakończenie dyskusji Przewodniczący komitetu Prof. Nizański podziękował Pani dr M. Sady wręczając drobny upominek od komitetu.

W drugim pkt. obrad Przewodniczący komitetu prof. Nizański poinformował zebranych o dokumencie podsumowującym pracę KNWiBR PAN, przygotowanym przez prezydium komitetu z zaleceniami na przyszłość. Poprosił zebranych o zaopiniowanie ewentualne uwagi, aby można było w najbliższych dniach przyjąć ten dokument na drodze uchwały w głosowaniu on line.

Działania Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN w kadencji 2020-24 na rzecz rozwoju nauki w zakresie reprezentowanych dyscyplin oraz działań interdyscyplinarnych

1. Powierzenie na mocy Uchwały Prezydium Polskiej Akademii Nauk nr 28/2021 z dnia 21 września 2021 r. Komitetowi Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN funkcję **komitetu narodowego** do spraw współpracy z European Veterinary Society for Small Animal Reproduction (EVSSAR).
2. Działania środowiskowe prowadzone w imieniu społeczności weterynaryjnej przez Komitet wraz z dziekanami i przewodniczącymi rad dyscyplin w zakresie wyodrębnienia dziedziny nauk weterynaryjnych i dyscypliny weterynaria. Weterynaria została wyodrębniona jako samodzielna dziedzina i dyscyplina w 2023 r.
3. Zainspirowanie i koordynowanie przez KNWiBR PAN działań wspólnych z dziekanami i przewodniczącymi rad dyscyplin oraz przedstawicielami weterynarii w Komisji Ewaluacji Nauki w zakresie optymalizacji wag kryteriów ewaluacji dla dyscypliny weterynaria. Działania sfinalizowane podjęciem Uchwały KEN w 2024 r. o zmianie wag ewaluacji naukowej dyscypliny weterynaria do wartości 60% dla kryterium I-20% dla kryterium II oraz 20% dla kryterium III.
4. Opracowanie i przedstawienie przez powołany zespół (prof. Jan Kotwica, prof. Maciej Ugorski) głównych konkluzji na temat oceny stanu dyscypliny podczas posiedzeń plenarnych i prezydium za pomocą analizy wskaźników naukowo-metrycznych zaczerpniętych z baz danych Web of Sciences, Scopus.
5. Zainicjowanie w 2022r oraz kontynuacja dialogu z Radą NCN w zakresie skupienia się na trosce o dobro dyscypliny weterynaria: współudział przy realizacji szkoleń organizowanych przez NCN, opracowanie deskryptorów stricte weterynaryjnych, przygotowanie listy czasopism weterynaryjnych jako bazy dla wyboru potencjalnych recenzentów celem zwiększania sukcesu pozyskiwania projektów z dyscypliny weterynaria.
6. Opracowano propozycję dotyczącą możliwości poszerzenia zakresu Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS) o tematykę stricte weterynaryjną. Doszło do modyfikacji i uzupełnienia obszarów KIS częściowo o tematykę weterynaryjną.

(IV. TECHNOLOGIA PRODUKCJI ROŚLINNEJ I ZWIERZĘCEJ pkt 4. Innowacyjne metody pozwalające na poprawę dobrostanu i ochronę zdrowia zwierząt.)

7. Zainicjowanie w 2021r oraz kontynuacja działań w kierunku poprawy wskaźników i dalszego rozwoju czasopisma Polish Journal of Veterinary Sciences, wydawanego pod patronatem PAN. Opracowanie i wdrożenie mapy drogowej dla dalszego rozwoju czasopisma oraz poprawy wskaźników bibliometrycznych.
8. Celem szerszego dotarcia do środowisk naukowych zreorganizowano stronę internetową komitetu, a zwiększając aktywność KNWiBR w mediach społecznościowych utworzono stronę KNWiBR PAN na

Facebook. W ramach funkcjonowania strony internetowej i Facebook utworzono kalendarium konferencji i kongresów organizowanych pod patronatem KNWiBR PAN.

- Na stronie KNWiBR PAN zbudowano zakładkę z linkami do wykładów wygłaszanych podczas Zebrań Plenarnych Komitetu oraz linki do innych wykładów o tematyce aktualnej i związanej z obszarem nauki reprezentowanym przez Komitet.
9. Opracowanie inicjatywy utworzenia Agencji Badań Weterynaryjnych (ABWet.) przy MRiRW, wzorem Agencji Leków Weterynaryjnych przy Ministerstwie Zdrowia oraz powołanie wstępnego Zespołu roboczego w osobach prof. W. Niżański, prof. Anna Chelmońska-Soyta, prof. Tomasz Janowski, Prof. Ann Cywińska. odpowiedzialnego za prowadzenie działań przygotowawczych.
  10. Współpraca z Białowieskim Parkiem Narodowym w zakresie zadań popularyzujących naukę oraz wydawnictw naukowych, w tym dofinansowania druku uzupełnionej i poprawionej wersji anglojęzycznej podręcznika pt. „Kompedium ochrony zdrowia żubra”
  11. „Prewencja Weterynaryjna z elementami zarządzania zdrowiem stada”, pod redakcją prof. Romualda Zabielskiego, prof. Tadeusza Stefaniaka oraz prof. Zdzisława Gajewskiego. Planowane jest wydanie podręcznika przez wydawnictwo Urban and Partners w 2024 r. Aktualnie kończone są prace redakcyjne nad tekstami rozdziałów podręcznika i rozpoczęło się przygotowanie szczeroków do druku. Prowadzone są rozmowy nad tłumaczeniem podręcznika na język angielski.
  12. Zainicjowanie cyklu Interdyscyplinarnych Seminariów/Webinariów Komitetów PAN, w tym dotyczących rolnictwa regeneracyjnego, syntetycznej żywności, ochrony gatunkowej i innych.
  13. Zajęcie stanowisk w kluczowych sprawach dotyczących weterynarii oraz nauki
    - Stanowisko dotyczące Wniosku Lokalnych Komisji Etycznych ds. Doświadczeń na Zwierzętach z dnia 1 czerwca 2020 do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
    - Pierwsze Stanowisko Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk ws nowelizacji projektu rozporządzenia w sprawie specjalizacji lekarzy weterynarii
    - Drugie Stanowisko Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk ws projektu rozporządzenia w sprawie specjalizacji lekarzy weterynarii.
    - Stanowisko Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk na temat opracowania zmian w zakresie możliwości poszerzenia Krajowych Inteligentnych Specjalizacji (KIS) o tematykę dotyczącą obszarów z zakresu weterynarii
    - Wspólne oświadczenie Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk, Komitetu Nauk o Zwierzętach i Akwakulturze Polskiej Akademii Nauk, i Wydziału II Nauk Biologicznych i Rolniczych Polskiej Akademii Nauk w sprawie konsekwencji dla rozwoju badań naukowych po przyjęciu przez ECI Europejskiej Inicjatywy „Obywatelskiej” – „Ratujmy kosmetyki wolne od okrucieństwa – zobowiązanie do Europy bez testów na zwierzętach”.
    - Stanowisko Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN na temat projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynników kosztocłoności z dnia 6 lutego 2023 r.
  14. Opiniowanie wniosków:
    - Opinia o kwalifikacjach naukowo-badawczych i organizacyjnych kandydatów zgłoszonych na członka korespondenta Polskiej Akademii Nauk w Wydziale II PAN (29.09.2021r)
    - Opinia KNWiBR PAN dotycząca zgłoszonych do II Wydziału Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN dwóch wniosków o nagrodę Wydziału 2020-23
    - Opinia Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu Polskiej Akademii Nauk na temat opracowania zmian w zakresie rozwoju i przemian czasopisma PJVS (2022r)
  15. Przygotowywanie i uchwalanie uchwał:
    - Uchwała 1/2020 z dn. 19.06.2020 r. w sprawie poparcia Wniosku Lokalnych Komisji Etycznych ds. Doświadczeń na Zwierzętach z dnia 1 czerwca 2020 do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
    - Uchwała 2/2020 z dn. 31.07.2020 r. ws projektu Rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Szymona Giżyńskiego
    - Uchwała 3/2020 z dn. 03.09.2020 r. drugiego stanowiska Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN dotyczącego noweli projektu Rozporządzenia z dnia 28 sierpnia 2020 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu i szczegółowych zasad uzyskania tytułu specjalisty przez lekarza weterynarii do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Pana Szymona Giżyńskiego

- Uchwała nr 1/2021 z dn. 19.05.2021r. ws. projektów zmian w ustawie - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce w zakresie pakietu wolnościowego
  - Uchwała nr 2/2021 z dn. 29.09.2021r ws. rekomendacji Kandydatów na członków korespondentów PAN
  - Uchwała nr 3/2021 z dn. 29.09.2021r ws. rekomendacji w zakresie Wniosków o nagrodę II Wydziału PAN w roku 2021
  - Uchwała nr 4/2021 z dn. 09.12.2021r ws. poparcia stanowiska Komitetu Bioetyki PAN do władz Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej sytuacji związanej z IV falą pandemii COVID-19
  - Uchwała 1/2023 z dn. 06.02.2023r. Stanowiska Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN na temat projektu Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki zmieniającego rozporządzenie w sprawie współczynników kosztochłonności
  - Uchwała 2/2023z dn. 14.09.2023 objęcia patronatem medialnym książki pt.: "Genetyka ogólna i weterynaryjna"
  - Uchwała 3/2023 z dn.04.10.2023 r.ws rekomendacji w zakresie Wniosków o nagrodę II Wydziału PAN w roku 2023
16. Patronat Komitetu Nauk Weterynaryjnych i Biologii Rozrodu PAN w serii międzynarodowych konferencji naukowych NAWA w ramach międzynarodowego sieciowania ScienceNet pomiędzy PAN, UPWr, Ghent University, Milano University, Ecole Nationale Veterinarire d'Alfort, VeterinarMedizinische Universitat Wien. Pierwszy Webinar 17 lipca 2021 r pt. „Assisted Reproductive Technologies in Programs of Rescue of Endangered Species. Organizacja zespół: prof. W. Niżański jako EVSSAR Past President oraz EVSSAR Past Presidents – prof. G.C. Luvoni i prof. A. Fontbonne. Wykładowcy z 5 krajów europejskich, ponad 200 uczestników z obu półkul.
  17. Patronaty honorowe na organizacją 18 krajowych i zagranicznych konferencji i kongresów naukowych w latach 2021-23.
  18. Współpraca z zagranicznymi organizacjami m.in. European Veterinary Society for Small Animal Reproduction (EVSSAR); European Veterinary Society for Domestic Animal Reproduction (ESDR); International Conference on Pig Reproduction (ICPR); International Embryo Technology Society (IETS); Society for the Study of Reproduction (SSR); World Small Animal Veterinary Association (WSAVA);
  19. Współpraca z krajowymi organami weterynaryjnymi w tym: Krajową Izbą Lekarsko-Weterynaryjną (KILW) oraz Polskim Stowarzyszeniem Lekarzy Weterynarii Małych Zwierząt (PSLWMZ), w zakresie dyskusji dotyczącej stanowiska środowiska w obszarze nowych regulacji prawnych dotyczących praktyki klinicznej i obszaru edukacji oraz badań oraz w zakresie organizacji wydarzeń popularyzujących naukę.
  20. Współpraca z Polskim Towarzystwem Nauk Weterynaryjnych (PTNW) oraz Towarzystwem Biologii i Rozrodu w zakresie organizacji wydarzeń popularyzujących naukę, współpracy z czasopismami naukowymi oraz w zakresie dyskusji środowiskowej nad stanem obecnym w obszarze nauk weterynaryjnych.
  21. Odbyło się 9 zebrań plenarnych oraz 19 posiedzeń prezydium komitetu.

Podsumowanie i rekomendacje:

1. W opinii KNWiBR PAN rekomenduje się w latach 2024-2027 podtrzymanie dialogu z NCN w zakresie racjonalizacji miejsca weterynarii w panelach NCN, łącznie z podtrzymaniem sugestii o wyodrębnieniu osobnego panelu idąc w ślad za wyodrębnieniem dziedziny nauk weterynaryjnych.
2. Komitet rekomenduje, aby w zaczynającej się kadencji podjąć podobny dialog z NCBR.
3. Należy również promować dobrą drogę rozwoju czasopisma PJVS w kierunku uzyskania kwartyłu Q1.
4. Istotnym elementem działalności Komitetu powinno być także konsolidowanie środowiska wokół zagadnień dotyczących wszystkich ośrodków, w tym ewaluacja działalności naukowej.
5. Jednym z kluczowych zagadnień jest również zorganizowanie przez Komitet Paneli tematycznych i uzgadnianie wspólnych stanowisk w sprawie realizacji wielośrodkowych koordynowanych projektów problemowych naceLOWANYCH na finansowanie z MNiSW, MRiRW oraz agencji typu NCN i NCBR, w tym zaproponowanie oddzielnych mechanizmów finansowych pozwalających na finansowanie badań istotnych dla rozwoju weterynarii i medycyny translacyjnej w Polsce, a także podjęcie dyskusji nad efektywnym poszukiwaniem partnerów do projektów międzynarodowych typu Horyzont wraz z

wykorzystaniem kontaktów wynikających z udziału uniwersytetów, do których należą członkowie Komitetu, w European Alliances (Uniwersytetach Europejskich)

6. W zakresie działań doraźnych wg naszej opinii powinny opierać się na zajmowaniu stanowisk i ich promocja w przestrzeni medialnej w sprawach istotnych dla społeczeństwa i gospodarki w obszarach dotyczących nauk weterynaryjnych takich jak np. takich jak np. współczesne rozumienie koncepcji 'One health', udział AI w nauce i praktyce weterynaryjnej i innych.

Przewodniczący komitetu prof. W. Niżański przedstawił m.in. działania środowiskowe podkreślając współpracę z Dziekanami krajowych Wydziałów Medycyny Weterynaryjnej. W swojej wypowiedzi zaznaczył, że prowadzona aktywność komitetu przyczyniła się do wyodrębnienia dziedziny nauk weterynaryjnych, co dało 5 reprezentantów w RDN i 3 w KEN. Profesor Niżański przedstawił również informację dotyczące zmian wag ewaluacji w zakresie oceny parametrycznej jednostek naukowych, co zostało sfinalizowane podjęciem Uchwały KEN w 2024 r. o zmianie wag ewaluacji naukowej dyscypliny weterynarii do wartości 60% dla kryterium I-20% dla kryterium II oraz 20% dla kryterium III.

Następnie Przewodniczący komitetu zwrócił się z prośbą do prof. M. Ugorskiego o przygotowanie prezentacji konkludującej ocenę stanu dyscypliny przeprowadzonej przez Pana Profesora na podstawie analizy baz danych w kadencji 2020-24, aby można było zamieścić te informacje na stronie komitetu.

W dalszej kolejności Przewodniczący komitetu prof. Niżański przedstawił kolejny pkt opracowanego dokumentu w zakresie działań w kierunku poprawy wskaźników i rozwoju PJVS, wydawanego pod patronatem PAN. Profesor Niżański podkreślił bardzo wysokie zaangażowanie prof. Załęckiego- redaktora naczelnego w progres rozwoju czasopisma. Następnie Przewodniczący komitetu przedstawił realizację koncepcji utworzenia ABWet dodając, że na chwilę obecną z przyczyn nadmiaru innych aktywności komitetu temat jest zamrożony. Zaistniała sytuacja wynika również z podjętej przez Prorektorów ds. nauki inicjatywy w postaci utworzenia sieci uczelni i powiązanych wspólnych badań celem uzyskania finansowania dedykowanego weterynarii.

Następnie prof. Niżański zaprezentował rezultaty współpracy komitetu z Białowieskim Parkiem Narodowym, wskazując na udział KNWiBR PAN w wydaniu monografii naukowej pt.: „Kompedium ochrony zdrowia żubra”. Ponadto podkreślił zaangażowanie komitetu w organizację webinarium, w tym związanych z ochroną gatunkową żubra.

Omawiając zaangażowanie komitetu w działalność wydawniczą bieżącej kadencji Przewodniczący przedstawił także działania komitetu wspierające wydanie podręcznika „Textbook of Veterinary Prevention”, pod redakcją prof. Romualda Zabielskiego, prof. Tadeusza Stefaniaka oraz prof. Zdzisława Gajewskiego. Planowane jest wydanie podręcznika przez wydawnictwo Urban and Partners w roku 2024, a obecnie trwają prace nad składaniem poszczególnych rozdziałów w postaci tzw. wersji szrotkowej.

W kolejnym pkt prezentacji działalności komitetu Przewodniczący prof. Niżański przedstawił informacje o inicjatywach i kontynuowaniu organizacji interdyscyplinarnych webinarium. Szczególnie polecając ostatnie dostępne na stronie komitetu, w których moderatorem był prof. Romuald Zabielski. W końcowej analizie sprawozdania działalności KNWiBR PAN prof. Niżański odniósł się także do zajmowanych przez komitet stanowisk, opinii oraz uchwał. Podkreślił również wielokrotne patronaty komitetu nad wieloma aktywnościami dotyczącymi organizacją konferencji międzynarodowych, a także współpracę międzynarodową z organizacjami zagranicznymi i krajowymi.

Reasumując Przewodniczący komitetu zaprezentował również potencjalne rekomendacje do dalszych działań w kolejnej kadencji KNWiBR PAN i otwierając dyskusję zwrócił się zapytaniem do zebranych czy tego typu sugestie powinny być zawarte w omawianym dokumencie i czy taki dokument powinien zostać uchwalony na drodze uchwały?

W pierwszej kolejności głos zabrał prof. M. Świtoński, który podkreślił, że opracowanie i uchwalenie takiego dokumentu jest jak najbardziej potrzebne, ponieważ obrazuje efekty działalności komitetu w okresie ostatnich 4 lat. Należy pamiętać, że komitety PAN są oceniane co 4 lata, a taki dokument stanowi wizytówkę aktywności komitetu. Profesor Świtoński zaproponował aby w

przyszłości w działalność komitetu wpisać uruchomienie konkursu na najlepszą publikację z roku poprzedniego np. imienia jakiegoś naukowca nauk weterynaryjnych, aby pokazać że takie publikacje powstają w dziedzinie nauk weterynaryjnych i taka aktywność mogłaby być lepiej widziana w środowisku naukowym. Obecnie na stronie internetowej komitetu znajdują się tylko informacje o podręcznikach, które się ukazały bądź ukażą, natomiast brakuje ewidentnie osiągnięć naukowych w postaci publikacji. **Profesor zaproponował aby taka aktywność została wpisana do przedstawionego przez Przewodniczącego komitetu prof. Niżańskiego dokumentu w części dotyczącej rekomendacji dotyczących przyszłych działań komitetu.**

Przewodniczący komitetu prof. Niżański skomentował, że jest to bardzo dobra propozycja i bardzo ciekawa inicjatywa.

Następnie głos zabrał prof. Udała, który podkreślił, że proponowana przez prof. Świtońskiego inicjatywa jest jak najbardziej warta poparcia, a podjęte przez komitet działania współpracy ws organizacji webinarium są jak najbardziej dobre. Profesor dodał, że ma mieszane uczucia dotyczące pkt 2 dokumentu w aspekcie wyodrębnienia dziedziny nauk weterynaryjnych, które wg opinii Pana Profesora przyczyni się do separacji środowiska zootechnicznego i weterynaryjnego. Wg Pana Profesora należymy do tych samych nauk o zwierzętach i powinniśmy prowadzić wspólne badania. Zwrócił się zapytaniem czy taki rozdział nie zostanie w przyszłości odebrany negatywnie przez środowisko naukowe?

Prof. Niżański w odpowiedzi na zadane pytanie wyjaśnił, że integracja ze środowiskiem zootechnicznym, naukami biologicznymi i weterynarią odbyła się na każdym poziomie badań. Natomiast wydzielenie dziedziny nauk weterynaryjnych było niezbędne do ewaluacji.

Następnie głos w dyskusji zabrał Prof. T. Janowski, który również podkreślił, że wyodrębnienie nauk weterynaryjnych jako odrębnej dziedziny uwzględnia silniejszy głos weterynarii w licznych gremiach i ze strony organizacji nauki w Polsce jest jak najbardziej istotne. Przykładem jest KNWiBR PAN, który składa się z dwóch części i niestety odnosi się wrażenie, że działalność naukowa komitetu skupiła się głównie na biologii rozrodu, a potrzebne jest bardziej stricte działanie weterynaryjne, czego niestety brakuje. Profesor dodał również, że bardzo dobrym działaniem była inicjatywa powołania ABWet i w przyszłej kadencji komitet powinien się tym zająć jak też zwrócić uwagę na bardziej stricte weterynarię.

Prof. Niżański dodał, że w obecnej mijającej kadencji nie chcieliśmy dzielić komitetu na subkomisje i podkomisje, ale czy w obecnej sytuacji nie należałoby się zastanowić czy w przyszłej kadencji nie byłoby bardziej korzystnie podzielić się na takie grupy tematyczne.

W odpowiedzi dr hab. M. Krzysiak uzupełnił, że trudno dokonywać takiego podziału, ponieważ zarówno choroby zakaźne jak też inwazyjne mają istotny wpływ na rozród zwierząt.

Prof. Ugorski dodał, że nie można wyeliminować zupełnie wzajemnych powiązań weterynarii i zootechniki. Należy jednak pamiętać, że pewne podziały występują np. w NCN jesteśmy postrzegani bliżej medycyny niż w naukach rolniczych.

Reasumując Przewodniczący komitetu prof. Niżański dodał, że dzięki wyodrębnieniu weterynarii mamy większy wpływ na politykę naukową, co ma istotne znaczenie dla rozwoju nauk weterynaryjnych. Następnie Profesor poinformował, że po ewentualnym zgłoszeniu sugestii przez członków komitetu, opracowany przez prezydium dokument zostanie poddany głosowaniu on line przez wszystkich członków komitetu. Wobec braku dalszych głosów w dyskusji Przewodniczący komitetu ogłosił przerwę w obradach.

Po przerwie prof. Niżański wręczył na ręce prof. Załęckiego podziękowania wraz z grawerem dla prof. Łakomego redaktora naczelnego czasopisma PJVS.

Następnie Prof. Załęcki przedstawił krótką prezentację na temat osiągnięć uzyskanych przez czasopismo PJVS- co udało się zrealizować w ramach opracowanej mapy drogowej rozwoju czasopisma i podał tzw. dane cyfrowe z efektów osiągnięć. W pierwszej kolejności zaprezentował zmiany jakie zostały wprowadzone od marca 2023r. Dotyczyły one m.in. przebudowy strony internetowej czasopisma, która obecnie jest bardzo nowoczesna. Przyspieszono czas publikacji poprzez wprowadzenie zakładki *article in press* z nr doi., wprowadzono zakładkę artykuły zaakceptowane do następnego numeru, dodano zakładkę skrót do pełnotekstowych prac

opublikowanych, wprowadzono wyszukiwarki do baz danych, co umożliwia poszukiwanie prac po słowach kluczowych w czasopiśmie PJVS, detale dotyczące IF, wprowadzono udogodnienie dla autorów poprzez zniesienie limitu długości artykułów, są również instrukcje step by step do wysyłania artykułów, przygotowano plik word ze wzorem jak powinna wyglądać praca, jest także bezpośredni dostęp z witryny do systemu składania prac, jeśli chodzi o recenzentów to wprowadzono e-mail z podziękowaniami za wykonaną recenzję oraz wouchery rabatowe (jeśli recenzent wykona w czasie to dostaje upust na publikowanie własnych prac). Ponadto autorzy są zobowiązani do przysyłania nazwisk recenzentów sugerowanych, którzy budują bazę recenzentów, są także instrukcje graficzne dla recenzentów w jaki sposób należy wysłać recenzję, formuła recenzji- 21 dni na recenzję, podany osobisty kontakt jeśli recenzenci nie mogą wykonać recenzji. Czasopismo ma 27 lat i została również wprowadzona oficjalna licencja Open Access, a także modyfikacja pierwszej strony publikacji, co ma związek z funkcją open access. Wprowadzono również bezpieczny protokół strony internetowej https., a artykuły przeglądowe mają dodatkowe wymagania, w których pierwszy autor musi załączyć swoją bibliografię potwierdzającą doświadczenie w prezentowanej tematyce naukowej. Czasopismo jest dostępne w wersji elektronicznej w bazach danych jak PUBMED, biblioteka PAN, UWM Olsztyn biblioteka, a także w wersji drukowanej.

Prof. Załęcki dodał, że nie wprowadzono na razie zmiany nazwy czasopisma, ponieważ wiąże się to ze spadkiem cytowalności, którą bardzo trudno odrobić i bardzo mocno spada IF. Zainicjowano natomiast promocję czasopisma m.in. poprzez wysyłanie newslettera.

Odzew wyszukiwania- od roku witryna jest wskaźnik odwiedzin- opublikowano 76 prac, a wejść na stronę jest 14 tys. ze 105 krajów, głównie Turcja, USA i Polacy - 19% wejść na stronę.

Profesor Załęcki poinformował również zebranych, że przygotował specjalny filmik umieszczony na You Tube, promujący czasopismo z apelem do naukowców, który został wysłany do osób z rozszerzeniem pl. Odzew- adresaci 1301, odsłony-160, zaangażowanie 12-13%, a 71% widzów obejrzało pierwsze 30 sekund filmu. Profesor zaapelował o publikowanie artykułów w PJVS, abyśmy zwiększając cytowania utrzymali te 100 pkt. dla czasopisma.

Również prof. Nizański zaapelował o publikowanie w PJVS, wskazując, że wprowadzone zmiany są bardzo dobre, ale z punktu widzenia ewaluacji liczyć się będą kwartyle, szczególnie Q1.

Następnie głos w dyskusji zabrał prof. Zduńczyk, który wskazał, że jest pod ogromnym wrażeniem wprowadzonych zmian. Zwrócił się z zapytaniem o system oceny recenzji manuskryptów na minor i major revision sugerując zmianę kolorów na stronie czasopisma zgodnie z wymogami.

Także prof. Świtoński prezentując pełne dla wprowadzonych zmian dodał, że ranga czasopisma zależy od cytowania i kwartyłu. Dlatego proponuje zrobienie analizy czasopisma wstecz o 3-5 lat wcześniej z wykazaniem jaki procent prac nie jest cytowany. Profesor dodał, że warto również zmniejszyć liczbę prac publikowanych, przynajmniej na początku, co zwiększy IF oraz Q. Profesor również dodał, że będzie prezentował czasopisma pod patronatem PAN II wydziału i na pewno podczas dyskusji szczególnie genetycy będą mówili że IF 2 i 3 jest niski. W opinii Profesora taki IF w przypadku weterynarii nie jest niski, niestety PJVS jest poza czołówką z uwagi na IF= 0.8. Profesor zaproponował aby Prof. Załęcki jako redaktor naczelny PJVS, stworzył bazę recenzentów także z członków KNWiBR PAN bieżącej i przyszłej kadencji.

W odpowiedzi na sugestię prof. Świtońskiego prof. Załęcki uznał, że jest to bardzo cenny głos w dyskusji, dodał również, że liczba artykułów publikowanych obecnie w czasopiśmie została zmniejszona z 30 do 20.

Prof. Świtoński dodał również, że w przypadku publikowania artykułów z państw azjatyckich i afrykańskich II rzędu nie finansuje się własnej nauki. Należałoby sprawdzić ile prac jest cytowanych być może można zmniejszyć liczbę tych prac.

Prof. Załęcki zwrócił uwagę, że trudno się wybierać, ponieważ autorzy nie przysyłają prac do druku..

Prof. Nizański dodał, że przedstawione przez prof. Świtońskiego uwagi są bardzo cenne. Dodał również, że była prowadzona dyskusja na ten temat w komisji nad programem modyfikacji rozwoju czasopisma i to jest właśnie efekt modyfikacji i wdrażania tej mapy drogowej reorganizacji czasopisma. Profesor wyraził chęć dopisania do mapy drogowej bieżącego i przyszłego komitetu

jako recenzentów. Zwrócił się również z prośbą do prof. Załęckiego o przesłanie nagranych filmów promujących PJVS do członków komitetu, aby można go było dalej propagować.

W następnym pkt obrad Przewodniczący KNWiBR PAN pokrótce przedstawił na prośbę Pani prof. Doroty Zięby-Przybylskiej informacje na temat zmian redakcyjnych w czasopiśmie *Reproductive Microbiology*. Prof. Niżański wspomniał, że w cytowanym tym czasopiśmie publikują głównie biolodzy rozrodu z medycyny ludzkiej i aby zwiększyć publikacje z weterynarii wprowadzono zmiany w Edytorial board. Obecnie redaktorami naczelnymi są prof. Dorota Zięba-Przybylska z Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie oraz prof. Mariusz Kowalewski z Uniwersytetu w Zurich. Obecna zmiana ma przyczynić się do wzrostu publikacji z zakresu biologii rozrodu zwierząt a nie głównie ludzi jak było uprzednio. Przewodniczący komitetu prof. Niżański przedstawił pismo Pani redaktor naczelnej prof. Zięby-Przybylskiej zapraszające do publikowania wraz z nowym składem Edytorial board. Dodał również, że obecnie czasopismo ma IF 2,1 pkt. oraz 100 pkt MEiN 100 oraz kwartył Q3 a także dane statystyczne czasopisma wraz ze wzrostem cytowań w ostatnim okresie.

Prof. Świtoński dodał, że kwartył Q3 wynika z bardzo małej liczby czasopism w tej grupie (30), a samo czasopismo zajmuje 24 miejsce w rankingu i dlatego są tak bardzo zawężone kwartyły.

W kolejnym pkt obrad Przewodniczący komitetu, Prof. Niżański przedstawił postulaty obecnego i przyszłego modelu oceny jakości działalności naukowej w Polsce opracowane przez zespół KEN.

W pierwszej kolejności zaprezentował ustalenia w zakresie opracowania zestawów wartości referencyjnych do klasyfikowania do kategorii A+, A, B+, B i C oddzielnie dla każdego rodzaju jednostek naukowych. Chodzi o to aby stworzyć inne wartości referencyjne dla Uniwersytetów, inne dla Instytutów oraz inne dla komitetów PAN.

Następnie przedstawił postulat dotyczący rozszerzenia listy projektów (grantów) m.in. o projekty finansowane na drodze konkursów przez MEiN oraz inne podmioty zewnętrzne.

W dalszej kolejności zaprezentował uzgodnienia w zakresie poprawy zasad oceny kryterium 3 poprzez powołanie panelu ekspertów, którzy jednogłośnie uzgadniają ocenę końcową dla ewaluowanego podmiotu.

Odnosząc się do kolejnego punktu postulatów KEN, Przewodniczący prof. Niżański przedstawił konieczność wprowadzenia minimum kadrowego $N > 12$, które powinno dotyczyć średniej z 4 lat podlegających ewaluacji i kategoryzacji. Prof. Niżański dodał, że aktualnie nie posiada szczegółowych informacji jakie ma być minimum kadrowe. Jako następny pkt postulatów KEN Przewodniczący komitetu prof. Niżański zaprezentował zmiany w zasadach wypełniania przez pracowników naukowych jednostek pola 3N (sloty- udziały jednostkowe), w zakresie zwiększenia do 5 lub 6 slotów, co pozwoli docenić osoby, które publikują dużo cennych prac. Ostatnim postulatem KENU zaprezentowanym przez prof. Niżańskiego było rozważenie zmiany warunku koniecznego do kwalifikowania podmiotu dyscypliny do kategorii A+ opierając o wszystkie 3 kryteria, a nie jak dotąd tylko o kryterium 1- publikacyjne. Następnie Przewodniczący zwrócił się do zebranych o zabranie głosów w dyskusji celem przedstawienia opinii.

Prof. M. Bugno-Poniewierska zwróciła się z pytaniem czy będą brane pod uwagę artykuły o niskim zakresie punktacji? Dla przykładu będą osoby, które wypełnią 3 sloty z czasopism za 70 pkt ale będą miały więcej publikacji.

Prof. Niżański uzupełnił, że będzie liczony tzw. algorytm, który zawarty jest w systemie. Dodał ponadto, że im więcej będzie osób z wyższymi i bardziej cennymi slotami np. z 6 slotami po 140 lub 200 pkt, to one będą brane pod uwagę.

Profesor przypomniał, również zebranych aby nie rezygnować z pkt za publikacje 200 i 140 pkt ale żeby było przełożenie z Q1 na pkt np. Q1- 200pkt,

W tym momencie głos zabrał prof. Świtoński, który zwrócił się z pytaniem jaki będzie los czasopism MDPI?

W odpowiedzi prof. Niżański wyjaśnił, że są plany dotyczące czasopism które mają 2x więcej specjalnych wydań aby zmniejszyć liczbę pkt do 20, na razie do uchwały KEN nie zostały wpisane takie postulaty.

Prof. Świtoński dopytał, czy była jakaś konkretna analiza co do wybranych tytułów czasopism?

Prof. Niżański potwierdził, że są takie tytuły np. *Animals*, które przyczyniają się do obniżenia punktacji.

Następnie prof. Świtoński zwrócił się z pytaniem, czy będzie stosowany jakiś konkretny przelicznik dla publikacji za 70pkt opublikowanych w czasopismach z Q3?

Prof. Nizański potwierdził, że będzie taki wzór przelicznika.

Prof. Świtoński dodał, że należy zwrócić uwagę, że niektóre dyscypliny są bardzo konkurencyjne gdzie zakres IF jest bardzo obszerny, a inne np. weterynaria wysokie IF kończą się na poziomie 4.5 i 5. Ponadto często pomiędzy kwartylami różnica IF jest na poziomie 0,1 lub 0.2,

Prof. Nizański potwierdził, że jest problem dlatego jednym z działań było wycofanie się ministerstwa ze zmian w liście czasopism która pojawiła się jako ostatnia w 2023r,

Prof. Ugorski dodał, że podobnie jest z grantami, gdzie przy braku 0.1pkt jednostka otrzymuje niższą kategorię.

Prof. Świtoński uzupełnił, że w przypadku czasopism to problem dotyczy wielu osób w odróżnieniu od grantów, ale zawsze jest problem przy odcięciu.

Prof. S. Zduńczyk uznał, że przedstawione postulaty są słuszne ale były już wielokrotnie zgłaszane i nie znalazły posłuchu w ministerstwie.

Prof. Nizański dodał, że należy wykorzystać czas gdy jest nowy minister, ponieważ wsłuchuje się w sugestie środowiska naukowego, w tym komitetów PAN.

Prof. Ugorski dodał, że wszelkie zmiany powinny być wprowadzane z wyprzedzeniem i nie powinny działać wstecz.

Następnie prof. Świtoński poinformował zebranych, że jeśli ktoś jest zainteresowany ewaluacją, to w najnowszym numerze czasopisma Nauka jest artykuł prof. Kuncewicza na temat ewaluacji.

Prof. Skarżyński uzupełnił, że jest również bardzo niekorzystna (jeśli nie tragiczna) sytuacja w zakresie potencjału pozyskiwania projektów międzynarodowych w zakresie zawiązywania europejskiego partnerstwa w Horyzoncie. Nasze agendy nie wpisują się w koncepcje agend „One health” i w efekcie polscy naukowcy nie będą mogli aplikować z partnerami o rzeczywiste granty. Jak dotąd można aplikować do NCBR z zakresu „biodiversity” ale te środki są ograniczone. NCBR musi wpisać się w partnerstwa „One health”, ponieważ w przeciwnym razie nie będziemy mogli pozyskiwać grantów międzynarodowych.

Końcowym punktem posiedzenia było wręczenie wszystkim obecnym członkom komitetu imiennych adresów z podziękowaniami za udział i zaangażowanie w mijającej kadencji. Do wzajemnych podziękowań włączyli się wszyscy obecni na posiedzeniu członkowie KNWiBR PAN

Wobec braku dalszych głosów w dyskusji Przewodniczący komitetu prof. W. Nizański zakończył IX i ostateczne posiedzenie plenarne KNWiBR PAN kadencji 2020-24.

Prof. dr hab. Wojciech Nizański

Przewodniczący KNWiBR PAN

Osoba sporządzająca protokół

Prof. dr hab. Renata Urban-Chmiel – sekretarz prezydium KNWiBR PAN